

ETNOLOGISKA INSTITUTIONEN
ÅBO AKADEMI

20500 ÅBO 50 FINLAND TEL. 335 133

Åbo

Ärade Sagesman

Vi måste med beklagande konstatera att det är rätt länge sedan vi senast hörde av oss. Av ekonomiska skäl har vi under det gångna året inte haft möjlighet att sända ut någon frågelista. Vi hoppas att Ni fortfarande har intresse av att hjälpa oss i vårt insamlingsarbete.

Som Ni ser gäller vår frågelista denna gång seder och bruk med anknytning till barnuppfostran. Det är vår förhoppning att Ni skall finna tid att besvara frågorna, och att det inte skall vålla Er mycket besvär. Svaren kan lämpligast insändas till oss i vidstående, frankerade svarskuvert. Glöm inte att i svaret nämna Ert namn och Er adress samt den ort till vilken svaret hänförs sig. Om Ni eventuellt inte denna gång anser Er ha möjlighet att svara på frågorna vore vi ytterst tacksamma om Ni kunde ge frågelistan vidare åt någon annan person som i sitt svar vänligen kan meddela också ert namn för att vårt register skall kunna hållas så aktuellt som möjligt.

Med tacksam hälsning

Nils Storå
professor

8. Barnet i arbetslivet

Hur snart fick barnen hjälpa till med arbeten i hemmet? Vilka sysslor var de första? Vad skulle pojkarna göra och vad flickorna? Berätta om Era första arbetsuppgifter. Vid vilken ålder började barnen arbeta utanför hemmet? Hurudana arbeten var det fråga om? Fanns det skillnader mellan pojk- och flickarbeten? Hur långa dagar arbetade vanligen barnen och vad var ersättningen? Fick barnen behålla sin lön och till vad användes den? Berätta om Ert första arbete utanför hemmet.

9. Beslut inom familjen

Diskuterade Era föräldrar viktiga frågor så att barnen hörde? Hade Ni som barn möjlighet att påverka beslut inom familjen? Var det skillnad mellan pojkar och flickor? Hade Ni möjlighet att påverka beslut som gällde Er själv?

10. Kyrkans betydelse

Hur gammal var Ni när Ni första gången besökte kyrkan? Uppmärksammades händelsen på något särskilt sätt? Följde barnen i allmänhet med till kyrkan? Vid vilken ålder började barnen vanligen gå i skriftskola? Hur länge varade den? Vad hade konfirmationen för praktisk betydelse i Er hemtrakt? Hur firades den? Hur var Ni klädda, fick Ni presenter? Fanns det skillnader mellan pojkar och flickor? Berätta om Er egen skriftskoltid. Ordnades det läsförhör i Er hemtrakt och hur ofta? Deltog alla i läsförhören? Berätta om hur ett läsförhör gick till i Er barndom. Efterlevdes kyrkans påbud i Er hemtrakt? Hur lärde man barnen följa kyrkans påbud? Fanns det speciella flick- eller pojksynder?

11. Ungdom och nöjen

Vid vilken ålder ansågs man vara vuxen i Er hemtrakt? Hur visades detta? Fanns det skillnader mellan pojkar och flickor? Vid vilken ålder fick Ni besöka dansplatser och andra samlingsplatser för ungdomar? Berätta om nöjena i Er ungdom.

12. Skillnader i uppfostran

Vad tycker Ni att var den största skillnaden mellan flickors och pojkars uppfostran i Er barndom? Kände Ni någon gång i Er barndom att Ni blev annorlunda behandlad för att Ni var pojke eller flicka? Funderade Ni någon gång tillsammans med Era vänner på eventuella skillnader mellan pojkars och flickors uppfostran och möjligheter?

FRÅGELISTA NR 43

BARNUPPFOSTRAN FÖRR OCH NU

BARNUPPFOSTRAN FÖRR OCH NU

1. Barnet väntas

Minns Ni från Er barndom om man på en gravid kvinna på något sätt kunde förutspå om det väntade barnet var en flicka eller en pojke? Försökte man på något sätt ta reda på barnets kön? Kunde kvinnan själv eller någon i hennes omgivning påverka att barnet antingen blev en flicka eller en pojke? Berätta allmänt om hur en gravid kvinna hade det i Er barndom. Var vissa saker förbjudna för henne att göra, att äta o. dyl.

2. Det nyfödda barnet

Berätta vad Ni känner till om vad man gjorde med ett nyfött barn. Skulle det skyddas mot eventuella faror och hur gjorde man det? Vad satte man för kläder på den nyfödda? Var det skillnad mellan pojkar och flickor? Känner Ni till om vissa händelser i samband med födseln ansågs förutsäga något om barnets kommande liv?

3. Domet

Berätta om hur ett dop gick till i Er barndom. Vid vilken ålder döptes vanligen barnet? Känner Ni till något om nöddop och vem som kunde förätta det? Vad hade barnet för dopklädsel? Fanns det skillnader mellan flickornas och pojkarnas dopklädsel? Berätta om skillnaderna. Vem var med vid domet, vem valdes till gudföräldrar och hur valde man barnets namn? Förekom det dopgåvor i Er barndom? Hurudana gåvor förekom? Var det skillnad mellan pojkar och flickor?

4. Barnens klädsel

Berätta om hur de minsta barnen var klädda till vardags och till fest. Vad var typiskt för flickor och vad för pojkar? Berätta om hurudana frisyrier barnen hade och om hur hårklippning gick till. Berätta om hur de äldre barnen var klädda. Förekom det i Er barndom att barnen vid någon viss ålder fick kläder som markerade att de passerat barndomen eller dylikt? Vid vilken ålder förekom detta och fanns här skillnader mellan flickor och pojkar?

5. Lekar och leksaker

Beskriv barnens lekmiljö i Er barndom. Var lekte man vanligen? Lekte flickor och pojkar gemensamma lekar? Kan Ni berätta om sådana. Fanns det också typiska flick- och pojklekar? Berätta om de mest typiska flick- och pojklekarna. Var de vuxna någon gång med och lekte och i hurudana lekar i så fall? Var någonting förbjudet att leka? Hade Ni olika lekar för de olika årtiderna?

Berätta om vilka **leksaker** Ni hade som barn. Gjorde Ni själva leksaker och hurudana? Berätta om flickornas och pojkarnas leksaker. Gjorde Era föräldrar eller andra vuxna leksaker? Hade Ni några köpta leksaker? Vad var det för saker och var köptes de? Känner Ni till om det fanns leksaker eller barnkrubbor i Er hemtrakt under Er barndom? Vid vilken ålder slutade barnen i allmänhet leka med leksaker? Försökte de vuxna påverka lektiden? Var det skillnad mellan pojkar och flickor?

6. Uppfostran i hemmet

Vem hade huvudansvaret för barnets uppfostran i Ert hem? Var det skillnad mellan pojkar och flickor? Vilka metoder användes för att få barnen att lyda? Spelade far- och morföräldrar och eventuella andra släktingar någon roll då det gällde uppfostran? Hade Ni sedelärande litteratur hemma? Kan Ni berätta om vilka böcker som förekom. Fick Ni som barn höra berättelser om hur man borde vara för att det skall gå bra i livet? Kan Ni ge exempel på någon sådan moral-berättelse.

7. Skolans värld

Känner Ni till när folkskolan kom till Er hemtrakt? Fanns det andra skolor i närheten, vilka? Hur länge har Ni gått i skola? Hur länge gick barnen vanligen i skola? Var det skillnad mellan pojkar och flickor? Gick alla barn i skola i Er barndom? Vad hade Ni för ämnen i skolan och vilka ansågs viktigast? Hade pojkar och flickor alla ämnen gemensamt? Berätta om Er egen skoltid och hur Ni upplevde den. Hur många lärare hade Ni? Hur var barnen klädda i skolan? Berätta om hur flickorna och pojkarna vanligen var klädda. Hurudana lekar lektes på skolgården? Hade pojkar och flickor skilda lekar?

Hur värderades skolan i hemmet? Var det skillnad mellan pojkar och flickor? Fick Ni ägna nödig tid till läsläsning? Uppmuntrades fortsatt skolgång?